

03.02.2020

Asia/13

§ 85

V 12.2.2020, Valtuutettu Jenni Pajusen aloite koulujen hävikkiruuan tarjoamisesta nuorisotiloissa

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jenni Pajunen ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että jossain kaupunginosassa kokeillaan koulun hävikkiruuan maksutonta tarjoamista lähellä sijaitsevassa nuorisotilassa iltapäivällä.

Kaupunginhallitus toteaa, että nuorisopalvelut selvittää aloitteen mukaisen kokeilun järjestämistä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä palvelukeskusliikelaitoksen kanssa. Kokeilu on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan arvion mukaan toteutettavissa nuorisotyön nykyisten määrärahojen puitteissa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kartoittaa yhdessä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja palvelukeskuksen kanssa sopivia nuorisotilojen läheisyydessä sijaitsevia kouluja, joissa kokeilu voidaan järjestää.

Ruuan säilytys-, pakkaus- ja kuljetuslogistiikka tulee suunnitella huolellisesti ja nuorisotalolla tulee olla tarvittavat valmiudet ruuan vastaanottamiseen ja säilyttämiseen. Kokeilun järjestämisestä ei saa aiheutua

turvallisuusriskejä tai haittaa koulujen oppilaille, henkilökunnalle tai toiminnalle. Ennakoitavuus käytännöissä ja pysyvien aikataulujen luominen ovat tärkeitä, jotta nuoret löytävät hävikkiruoan äärelle. Huolellinen suunnittelu vähentää riskiä, että nuorisotaloista tulisi lisälenkki biojätelogistiikan ketjussa.

Ylijääneen kouluruuan myyntiä ja jakelua on aiemmin kokeiltu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuosina 2014–2015. Kokeiluun osallistuneista toimijoista perhetalo Ankkurissa ruoanjakelutoiminnasta on tullut pysyvä käytäntö. Herttoniemenrannan koulun keittiön henkilökunta pakkaa ylijäämäruoan perhetalo Ankkurin kuljetuslaatikoihin ja astioihin. Ankkurin henkilökunta noutaa ruoat sovittuun aikaan ja hoitaa jakelun omassa toimipisteessään.

Nuoret ovat yhä laajemmin kiinnostuneita ruokahävikin vähentämisestä ja hävikkiruoan hyödyntäminen on tuttua myös nuorisotyössä. Useilla nuorisotaloilla on Nutakeittiö-toimintaa, jossa nuorisotaloihin noudetaan ruokakaupoista aineita, jotka muuten päätyisivät jätteeksi. Toiminnan tavoitteena on ruokahävikin vähentämisen lisäksi vahvistaa nuorten arjen hallintaa ja opettaa ruuanlaiton taitoja.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.01.2020 § 62

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.02.2020

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

27.01.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Pia Pakarisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 19.12.2019 § 45

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi lausunnon valtuustoaloitteesta koskien koulujen hävikkiruoan tarjoamista nuorisotiloissa.

Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki) on valmis laajentamaan kokeilua hävikkiruoan hyödyntämistä ja tarjoamista nuorisotilan yhteydessä omavalvonnan ja lainsäädännön puitteissa ja aloite on kannatettava.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tilaa ruokapalvelut palveluntuottajilta, pääosin palvelukeskusliikelaitokselta, joka vastaa ruoan valmistuksesta, tarjoilusta ja mahdollisen ylijäävän ruoan jakelusta. Ylijäävän ruoan määrää pyritään nykyisellään vähentämään mm. hyvällä toiminnan suunnittelulla.

Ylijäävän ruoan hyödyntämiseen ja ruokahävikin vähentämiseen on useita toimenpiteitä ja kokeiluja, jotka liittyvät HNH-toimenpideohjelmaan, erityisesti toimenpiteeseen 97 (vähennetään ruokahävikkiä). Tärkeää on varmistaa, että ylijäävän ruoan tarjoamisesta ei aiheudu turvallisuusriskiä tai haittaa esim. koulujen tai varhaiskasvatuksen toimipaikkojen käyttäjäasiakkaille tai toiminnalle.

Kaupunginvaltuusto teki loppukevästä 2014 päätöksen ylijääneen

kouluruoan myynti- tai jakelukokeilusta. Kokeilu toteutettiin vuosina 2014-2015. Kokeiluun osallistuneista toimijoista perhetalo Ankkurissa ruoanjakelutoiminnasta on tullut pysyvä käytäntö. Herttoniemenrannan koulun keittiön henkilökunta pakkaa lounaan jälkeen linjastoon jääneen kuuman ylijäämäruoan ja mahdollisesti ylijääneen salaatin perhetalo Ankkurin kuljetuslaatikoihin ja astioihin. Ankkurin henkilökunta noutaa ruoat sovittuun aikaan ja hoitaa jakelun omassa toimipisteessään.

Nyt esitetyn kokeilun toteuttamiseksi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala sekä Palvelukeskus Helsinki voivat kartoittaa sopivaa koulua ja nuorisotilaa, joissa kokeilun laajentamista voitaisiin toteuttaa. Kokeilun laajentaminen tulee suunnitella ja organisoida hyvin mm. ottaen huomioon ruokaturvallisuus ja, että ruoan säilytys- ja pakkauslogistiikka toteutetaan huolellisesti.

Lisäksi on huomioitava, että hävikkiruoan noutamisesta, sen tarjolle panosta (sisältäen tilat, laitteet, astiat) aiheutuvasta mahdollisesta työstä yms. koituvat ylimääräiset kustannukset täytyy kattaa ruokaa hyödyntävän tahon toimesta tai erillisellä määrärahalla.

Esittelijä

yksikönjohtaja
Mikael Neuvonen

Lisätiedot

Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 17.12.2019 § 401

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuustoaloitteesta koulujen hävikkiruuan tarjoamisesta nuorisotiloissa:

Toimiala tilaa opetuksen ja varhaiskasvatuksen ruokapalvelut palveluntuottajilta, pääosin Palvelukeskus Helsingiltä. Palveluntuottaja vastaa ruoan valmistuksesta, tarjoilusta ja mahdollisen ylijäävän ruoan myynti- tai jakelutoiminnasta sekä niihin liittyvistä käytännön toimenpiteistä ja kustannuksista.

Palveluntuottajat pyrkivät päivittäisessä toiminnassaan mahdollisimman pieneen ruokahävikkiin ja ylijäävän ruoan hyödyntämiseen ruokapalveluissaan. Ylijäävää ruokaa voidaan osittain myös tarjota oikein säilytettyinä seuraavana päivänä ruokalistan ruokien rinnalla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta suhtautuu myönteisesti ylijäävän ruoan käytön edistämiseen ja ruokahävikin vähentämiseen, mikäli ylijäävän ruoan myynnistä ja tarjoilusta ei aiheudu turvallisuusriskiä tai haittaa koulujen, oppilaitosten tai varhaiskasvatuksen toimipisteiden käyttäjäasiakkaille, henkilökunnalle ja toiminnalle. Palveluntuottajan tehtävä on ruoan valmistajana huolehtia ja vastata mahdollisen ylijäävän ruoan myynti- tai jakelutoiminnasta aiheutuvista järjestelyistä, valvonnasta ja turvallisuuden varmistamisesta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala voi kartoittaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Palvelukeskus Helsingin kanssa sopivia nuorisotilojen läheisyydessä sijaitsevia kouluja, joissa pilotointi voitaisiin järjestää.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Katja Peränen, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 22589
katja.peranen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.11.2019 § 180

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että aloite on kannatettava. Nuorisopalvelukokonaisuudella on halu aloittaa selvitys ja kokeilu koulujen hävikkiruuan tarjoamiseksi nuorisotiloissa yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä palvelukeskuksen kanssa. Tämä kokeilu on toteutettavissa nykyisten nuorisotyön määrärahojen puitteissa.

Nuoret ovat yhä laajemmin kiinnostuneita ruokahävikin vähentämisestä ja hävikkiruuan hyödyntäminen on tuttua myös nuorisotyössä. Tällä hetkellä useilla nuorisotaloilla on Nutakeittiö-toimintaa, joka perustuu nuorisopalvelukokonaisuuden ja HOK-Elannon yhteistyösopimukseen. Nutakeittiö-toiminnassa nuorisotaloihin noudetaan Alepa myymälöistä ruoka-aineita, jotka muuten päättyisivät jätteeksi. Toiminnan tavoitteena on ruokahävikin vähentämisen lisäksi vahvistaa nuorten arjen hallintaa ja opettaa ruuanlaiton taitoja.

Koulujen hävikkiruuan hyödyntäminen nuorisotaloilla tulee suunnitella hyvin. Ruoan säilytys- ja pakkauslogistiikka tulee olla hyvin organisoitu ja nuorisotaloilla tulee olla tarvittavat valmiudet ruuan vastaanottoon ja säilyttämiseen. Ennakoitavuus käytännöissä ja pysyvien aikataulujen

03.02.2020

Asia/13

luominen ovat tärkeitä, jotta nuoret löytävät hävikkiruuan äärelle. Toimintamallin huolellinen suunnittelu vähentää sitä mahdollista riskiä, että nuorisotaloista tulisi lisälenkki biojätelogistiikan ketjussa.

Kun koulujen hävikkiruuan tarjoamista nuorisotiloilla selvitetään ja keillaan, niin toimintaan osallistuvien nuorten näkemyksiä tulee kuulla hankkeen eri vaiheissa. Myös tässä asiassa nuorilla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa heitä koskevaan päätöksentekoon.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Sari Nybäck, suunnittelija, puhelin: 310 89043
sari.nyback(a)hel.fi